

יום ג', י"ח בשבט תשס"ז (06 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב ושבוע שמח!

התיישבות יחיד [המשך הסיפור של ר' דוב דוד פלמן] ...

=... ועתה, הוטלו על ר' דוב דוד וביתו שני תפקידים: להוציא לחם מן הארץ לצרכי יום יום מיד או בקרוב, ולנטוע פרדס על אדמת הבור, שאחרי השקעות מרובות ועבודה קשה במשך שנים מספר, יהיה מקור לפרנסה בכבוד.

ור' דוב דוד פלמן ושני בניו הגדולים משקיעים את עצמם בעבודת הפרדס: חופרים בורות, עודרים מסביב לעצים, עושים "צלחות" למשקע המים, קובעים צינורות חמר בין שורות העצים בשביל העברת המים; זומרים ומרכיבים. כי ימוך העץ ומטו כנפיו – צריך לסמוך בו, להביא זמורות ולעשות לו סמוכות; להשקותו ולזבלו כראוי, להקדיש לו זמן וטיפול, כל דבר מלאכה בזמנו, כהוראת השייח' של הכפר ומוכר הפרדס, שממנו קבל יחד עם הפרדס את תורת הפרדסנות.

והשייח' טוב לב הוא. יודע הוא כי ר' דוב דוד אינו מבין את לשונו, והוא מלמדו ברמיזה, בתנועת ידיים, מעוררו לנכש בשעת ניכוש, לעדור בשעת עידור, לזמור ולהרכיב, הכל יפה – ובשעתו. וההשקאה נעשית בזיעת אפיים ממש. יש להריץ את הפרדות מסביב לאנטיליה, שהיא שלשלת ארוכה של דליים היורדים אל הבאר, מתמלאים ועולים ונשפכים אל ברכת המים, אשר ממנה משקים את הפרדס בעת הצורך. ובשטח הריק שליד הפרדס חורש וזורע ר' דוב דוד, כי לפי דעתו אסור להשאיר בשממון את אדמת הארץ הקדושה, שנעזבה מבניה לזמן כה ממושך. מתבואת השדה הוא מפריש תרומות ומעשרות כדת, מלבד מס המעשר לממשלה. את יבול גרנו הוא מוליך על החמור לטחינה לכפר הגרמני **שרונה**, ואשתו שרה איטה ואמו הזקנה רבקה היו אופות את הלחם בתנור הערבי (טאבון) שנבנה בחצר, מטפלות בפרות, מאכילות וחולבות אותן בבוקר ולעת ערב, וחלבן – מקצתן לשתיית בני הבית והיתר נמכר לחלבנים ביפו. כן הן מטפלות בגינת הירקות ובעופות – ועל הכל, בילדים הקטנים. מחוץ לעבודות הקבועות של המשק, היו עסוקים גם בבניין, כי הבית שנמצא מקודם על אדמת המשק היה צר מהכיל את כל המשפחה והנלוים אליה. וגם מצוות הכנסת אורחים אינה קלה בעיני ר' דוב דוד ואשתו – בייחוד בהיותו במקום נידח ורחוק מיישוב יהודי. ...

סדר יומו של ר' דוב דוד – בעלות השחר, תפילה ולימוד פרק משניות. אח"כ הוא מטעין על החמור את הירקות שהוא הכין אמש למכירה וחלק מהחלב של פרותיו, ומביא אותם אל השוק ביפו. לאחר שהוא קונה בעיר את צרכיו, הוא שב לסומל לטפל בפרדסו ובשאר עבודות המשק המעורב, ומסיים את היום בתפילת מעריב ובלימוד דף גמרא.

בתוך קשי העבודה, מביאה מזמן לזמן הרגשת חג כלשהיא חברתם הנעימה של אורחים או בחורים יהודים הבאים לפעמים לעבוד קצת בפרדסו. כי ר' דוב דוד ובני משפחתו מנותקים מחברה יהודית, והולכים ושוקעים בעבודה הדורשת את כל מרצם וזמנם. ור' דוב דוד איש-החלמיש קובל לפעמים על בדידותו ועל ביטול תורה. הכל – כמדומה – זר ומוזר. שטחי האדמה מסביב, חולות עמוקים, בני עם זר ולשון זרה, מנהגים ונימוסי-חיים אשר לא ידע ולא שיער, ובכל זאת יש הרגשה טובה ונעימה: האדמה – אדמתנו, השמיים – שמינו, הפינה – פינתנו. [בע"ה המשך הפרשה: מחר – "זכרונות ארץ-ישראל"]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל